

**ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД
“ДДОР ПЕНЗИЈА ПЛУС”, НОВИ САД**

**Финансијски извештаји
31. децембар 2008. године и
Извештај независног ревизора**

**ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД
“ДОР ПЕНЗИЈА ПЛУС”, НОВИ САД**

САДРЖАЈ	Страна
Извештај независног ревизора	1 - 2
Финансијски извештаји:	
Биланс успеха	3
Биланс стања - извештај о нето имовини	4
Извештај о променама на нето имовини	5
Напомене уз финансијске извештаје	6 - 24

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору Добровољног пензијског фонда “ДДОР Пензија плус”, Нови Сад

Обавили смо ревизију приложених финансијских извештаја (страна 3 до 24) Добровољног пензијског фонда “ДДОР Пензија плус”, Нови Сад (у даљем тексту “Фонд”), који обухватају биланс стања – извештај о нето имовини на дан 31. децембар 2008. године и одговарајући биланс успеха и извештај о променама на нето имовини за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и рачуноводственим политикама обелодањеним у напоменама 2 и 3 у приложеним финансијским извештајима. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја настале услед криминалне радње или грешке; одабир и примену одговарајућих рачуноводствених политика, као и коришћење најбољих могућих рачуноводствених процена.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизорских доказа о износима и информацијама обелодањеним у финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору Добровољног пензијског фонда “ДДОР Пензија плус”, Нови Сад (наставак)

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијски положај Фонда на дан 31. децембра 2008. године, као и резултате његовог пословања и промене на нето имовини за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и рачуноводственим политикама обелодањеним у напоменама 2 и 3 у приложеним финансијским извештајима.

Београд, 27. марта 2009. године

Жарко Мијовић
Овлашћени ревизор

**ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД
“ДДОР ПЕНЗИЈА ПЛУС”, НОВИ САД**

БИЛАНС УСПЕХА

За годину која се завршава 31. децембра 2008. године

(У хиљадама динара)

	<u>Напомена</u>	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Добици од продаје хартија од вредности		141	204
Губици од продаје хартија од вредности		(231)	(1,259)
Добици од усклађивања вредности хартија од вредности	6	532,353	347,467
Губици од усклађивања вредности хартија од вредности	7	(609,741)	(293,681)
Позитивне курсне разлике		13,298	5,157
Негативне курсне разлике		(10,841)	(5,682)
Приходи од камата	8	18,197	10,486
Приходи од дивиденди		2,272	810
Расходи по основу накнада за управљање Фондом	9	(15,319)	(10,414)
Други приходи/(расходи)		(20)	(13)
(Губитак)/Добит		<u>(69,851)</u>	<u>53,075</u>

Ови финансијски извештаји су усвојени од стране руководства Добровољног пензијског фонда „ДДОР Пензија плус” 26. фебруара 2009. године.

Потписано у име Добровољног пензијског фонда „ДДОР Пензија плус” и Друштва за управљање добровољним пензијским фондом а.д., Нови Сад:

Биљана Дорић
Директор Друштва за управљање
добровољним пензијским фондом

Дарко Ботић
Председник управног одбора

Гордана Шутало
Директор сектора за финансије,
рачуноводство и информатику

Татјана Ракочевић
Члан управног одбора

**ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД
“ДОР ПЕНЗИЈА ПЛУС”, НОВИ САД**

БИЛАНС СТАЊА – ИЗВЕШТАЈ О НЕТО ИМОВИНИ

На дан 31. децембар 2008.

(У хиљадама динара)

	Напомена	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
ИМОВИНА			
Готовина	10	237,207	83,663
Потраживања од друштва за управљање фондом		35	320
Друга потраживања	11	243	3
Хартије од вредности међународних институција, држава и централних банака	12	561,489	433,955
Акције	13	47,284	175,267
Депозити код банака	14	33,374	33,381
Укупна имовина		879,632	726,589
ОБАВЕЗЕ			
Обавезе према друштву за управљање	15	2,202	439
Друге обавезе из пословања	16	7,643	404
Укупне обавезе		9,845	843
НЕТО ИМОВИНА			
Нето уплате		885,452	671,560
Добит текуће године		-	53,075
Добит ранијих година		54,186	1,111
Губитак текуће године		(69,851)	-
НЕТО ИМОВИНА РАСПОЛОЖИВА ЗА ПЕНЗИЈЕ		869,787	725,746

Напомене на наредним странама чине
саставни део ових финансијских извештаја.

ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД
“ДОР ПЕНЗИЈА ПЛУС”, НОВИ САД

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА НЕТО ИМОВИНИ
За период који се завршава 31. децембра 2008. године
(У хиљадама динара)

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Нето имовина на дан 1. јануара	725,746	359,812
Добит текућег периода	-	53,075
Губитак текуће године	(69,851)	-
Уплате чланова	88,897	56,016
Уплате послодаваца	209,548	278,692
Уплате других фондова по основу промене чланства	40,786	403
Једнократне исплате	(82,743)	(20,826)
Исплате другим фондовима по основу промене чланства	(42,596)	(1,426)
Нето повећање нето имовине	<u>144,041</u>	<u>365,934</u>
Нето имовина на дан 31. децембра	<u><u>869,787</u></u>	<u><u>725,746</u></u>

Напомене на наредним странама чине
саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Добровољни пензијски фонд “ДДОР Пензија Плус” Нови Сад (“Фонд”) је добио сагласност да Акционарско друштво за осигурање и реосигурање “ДДОР Нови Сад”, Нови Сад (“ДДОР”) пренесе портфељ дотадашњег добровољног пензијског осигурања на Друштво за управљање добровољним пензијским фондом “ДДОР Пензија плус” а.д., Нови Сад дана 29. децембра 2006. године, а дозволу за рад од Народне банке Србије дана 29. новембра 2006. године и уписан је у регистар добровољних пензијских фондова код Народне Банке Србије под регистарским бројем 1000362.

Фонд је основан и ради по Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима (Службени гласник РС број 85/2005), и одлукама из области послова надзора друштва за управљање добровољним пензијским фондовима. У смислу одредби Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима, Фонд је институција колективног инвестирања у оквиру које се прикупља и улаже пензијски допринос у различите врсте имовине са циљем остварења прихода и смањења ризика улагања. Фонд се организује ради прикупљања новчаних средстава уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава са циљем повећања вредности имовине фонда уз уважавање инвестиционих циљева и политика утврђених Проспектом и Статутом Фонда.

Фонд јесте фонд посебне врсте, односно засебна имовина, без својства правног лица и није обвезник пореза на добит нити пореза на додату вредност.

Добровољним пензијским фондом управља Друштво за управљање добровољним пензијским фондом “ДДОР Пензија плус” а.д., Нови Сад (у даљем тексту “Друштво”).

Имовина Фонда у својини је чланова Фонда, сразмерно њиховом уделу у имовини Фонда и одвојена је од имовине Друштва. Имовина Фонда се води на рачуну код кастоди банке.

Уговор о кастоди пословима склопљен је са SOCIETE GENERALE банком А.Д., Београд и отворен је рачун Фонда број 344-952-13823219-13 на коме се води имовина Фонда.

Средства се у Фонд прикупљају уплатом чланова Фонда и њихових послодаваца. Најмањи износ уплате је 1,000.00 динара месечно.

Седиште Фонда је у улици Булевар Михајла Пупина 12/IV, Нови Сад.

Број чланова Фонда је приказан као што следи:

	<u>31. децембра 2008.</u>	<u>31. децембра 2007.</u>
Број чланова	28,897	29,133

Приликом повлачења средстава из Фонда, члану Фонда се не обрачунавају трошкови, али је члан Фонда приликом подизања целокупног износа са свог личног рачуна обавезан одједном да плати порез на капиталну добит.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ (наставак)

Политике инвестирања

Имовина Фонда улаже се са циљем повећања укупног приноса у корист чланова Фонда у складу са:

- 1) начелом сигурности имовине Фонда - у структури портфолија Фонда налазе се хартије од вредности издавалаца са високим кредитним рејтингом;
- 2) начелом диверсификације портфолија - у структури портфолија Фонда налазе се хартије од вредности које се разликују према врсти и издаваоцима, као и према другим обележјима;
- 3) начелом одржавања одговарајуће ликвидности - у структури портфолија Фонда налазе се хартије од вредности које се могу брзо и ефикасно купити и продати по релативно уједначеној и стабилној цени.

На улагања имовине Фонда примењују се следећа ограничења:

- 1) до 10% имовине Фонда улаже се у хартије од вредности једног издаваоца или укупно у хартије од вредности два или више издаваоца који су повезана лица, осим хартија од вредности које издаје Република Србија, односно Народна банка Србије;
- 2) до 5% имовине Фонда улаже се у хартије од вредности које издаје организатор који је организовао пензијски план који је приступио том фонду;
- 3) до 5% имовине Фонда улаже се у новчане депозите код банака. Улагањем имовине добровољног пензијског фонда не може се стицати више од 15% власничког учешћа, односно акција са правом гласа једног издаваоца.

Имовина Фонда не може се улагати у хартије од вредности које издаје друштво за управљање, кастоди банка код које се води рачун Фонда, брокерско-дилерско друштво, односно овлашћена банка која за друштво за управљање обавља послове посредовања у трговању хартијама од вредности, акционар друштва за управљање и повезано лице са овим лицима.

Имовина Фонда се може улагати до следећих износа:

- 1) у дужничке хартије од вредности које издаје Народна банка Србије и Република Србија, у хартије од вредности које издају правна лица уз гаранцију Републике Србије, као и у хартије од вредности које издају међународне финансијске институције – до 100%.

Имовина Фонда може се улагати у хартије од вредности које издају међународне финансијске институције чији је кредитни рејтинг утврђен од стране агенције за процену бонитета Standard & Poor's, Fitch-IBCA или Thompson Bank Watch рангиран са најмање <<A>>, односно који је утврдио Moody's са најмање <<A2>>.

- 2) У дужничке хартије од вредности које издају јединице територијалне аутономије и локалне самоуправе у Републици Србији – до 20%.

Имовина Фонда може се улагати у дужничке хартије од вредности које издају јединице територијалне и локалне самоуправе у Републици Србији под условом да је номинална вредност емисије тих хартија најмање 15,000,000 EUR у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан улагања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ (наставак)

Политике инвестирања (наставак)

3) У дужничке хартије од вредности које издају правна лица са седиштем у Републици Србији и правна лица са седиштем у државама чланицама Европске уније, односно државама чланицама Организације за економску сарадњу и развој (ОЕСД) – до 20 % имовине Фонда.

Дужничке хартије од вредности које издају правна лица са седиштем у Републици Србији, а у која се улаже имовина Фонда, морају испуњавати следеће услове:

- да се овим хартијама тргује на организованом тржишту у Републици Србији;
- да је рангирање кредитног рејтинга ових хартија које утврди организација овлашћена за процену бонитета еквивалентно рангирању са најмање <<БББ>> које врши Standard & Poor's, а да до оснивања ове организације, имају гаранцију банке или гаранцију правног лица чије је седиште у државама чланицама Европске уније, односно ОЕСД-а чија је кредитна способност утврђена од стране агенције за процену бонитета Standard & Poor's, Fitch-IBCA или Thompson Bank Watch рангиран са најмање <<А>>, односно који је утврдио Moody's са најмање <<А2>>;
- да ова правна лица која издају акције које испуњавају услове буду наведена касније у тексту овог Проспекта.

Уколико дужничке хартије од вредности које издају правна лица са седиштем у Републици Србији не испуњавају наведене услове, имовина Фонда се у ове хартије од вредности може улагати највише до износа од 1 %.

Дужничке хартије од вредности које издају правна лица са седиштем у државама чланицама Европске Уније, односно ОЕСД-а, и у које се улаже имовина Фонда морају испуњавати следеће услове :

- да се овим хартијама тргује на берзанском тржишту у тим државама;
- да је кредитни рејтинг издаваоца поменутих хартија од вредности утврђен од стране агенције за процену бонитета Standard & Poor's, Fitch-IBCA или Thompson Bank Watch рангиран са најмање <<А>>, односно који је утврдио Moody's са најмање <<А2>>.

4) У хипотекарне обвезнице које се издају на територији Републике Србије – до 30 % имовине фонда.

Хипотекарне обвезнице у које се улаже имовина Фонда морају испуњавати следеће услове :

- да је њихов издавалац банка;
- да је номинална вредност емисије тих обвезница најмање 5,000,000 EUR у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан улагања;
- да је однос између тржишне вредности хипотеке на коју су ове обвезнице издате и самих обвезница најмање 1.5:1.

5) У депозитне потврде које издају банке са седиштем у Републици Србији и банке са седиштем у државама чланицама Европске Уније, односно ОЕСД-а – до 20 %.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ (наставак)

Политике инвестирања (наставак)

б) У акције правних лица са седиштем у Републици Србији и акције правних лица са седиштем у државама чланицама Европске Уније, односно ОЕСД-а – до 30 %.

Акције правних лица са седиштем у Републици Србији у које се улаже имовина Фонда морају испуњавати следеће услове:

- да се овим акцијама тргује на организованом тржишту у тој републици;
- да се тим акцијама трговало бар 80% радних дана у последњих дванаест месеци пре дана улагања;
- да минимална тржишна капитализација ових акција које се налазе у слободном промету на организованом тржишту у тој републици износи 10,000,000 EUR у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан улагања;
- да је код акционарских друштава која су власници (издаваоци) тих акција годишње извештаје за последње три године сачинила најмање једна ревизорска кућа и на њих дала позитивно мишљење, односно код тих акционарских друштава основаних реструктурирањем и приватизацијом, извештај за последњу годину.

Имовина Фонда која се улаже у акције правних лица са седиштем у државама чланицама Европске Уније, односно ОЕСД-а може се улагати под следећим условима:

- да се овим акцијама тргује на берзанским тржиштима у тим државама;
- да су ове акције најмање две године уврћене у службену котизацију берзе у државама чланицама Европске Уније, односно ОЕСД-а;
- да минимална тржишна капитализација тих акција износи најмање 500,000,000 EUR;
- да ова правна лица издају дужничке хартије од вредности и при том је њихов кредитни рејтинг утврђен од стране агенције за процену бонитета Standard & Poor's, Fitch-IBCA или Thompson Bank Watch рангиран са најмање <<A>>, односно који је утврдио Moody's са најмање <<A2>>.

7) Укупна улагања Фонда у непокретности не могу износити више од 15 % имовине Фонда. У једну непокретност може се уложити највише 5% имовине Фонда. Имовина Фонда која се састоји од непокретности уписује се у јавне књиге о евиденцији за непокретности и правима на њима као својина Фонда, уз навођење друштва за управљање, и евидентира се у кастоди банци. Вредност непокретности у које се улаже имовина Фонда обавезно процењује овлашћени процењивач. Непокретности морају бити осигуране од свих ризика. Чланови Фонда немају право прече куповине при продаји непокретности.

Имовина Фонда може се улагати у иностранству до највише 10% укупне имовине Фонда.

Имовина Фонда не може се улагати у финансијске деривате.

У случају одступања од ограничења датих у Закону о добровољним пензијским Фондовима и одлукама Народне банке Србије услед наступања околности које друштво за управљање није могло предвидети, односно на које се није могло утицати, друштво за управљање је дужно да обавести Народну банку Србије и да у року од три месеца од дана одступања усклади структуру имовине Фонда са ограничењима улагања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

**2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД**

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији (Службени гласник РС бр. 46 од 2. јуна 2006. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (“Оквир”), Међународне рачуноводствене стандарде (“МРС”), односно Међународне стандарде финансијског извештавања (“МСФИ”), као и тумачења која су саставни део стандарда.

Решењем Министра финансија Републике Србије (број 011-00-738-2003-01, од 30. децембра 2003. године) утврђени су и објављени Оквир и МРС који су били у примени на дан 31. децембра 2002. године и на коме се заснивају и претходни и Закон о рачуноводству и ревизији из 2006. године.

Промене у МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“Одбор”) и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања (“Комитет”), након напред наведеног датума, су званично усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије (“Министарство”), о објављивању Међународних стандарда финансијског извештавања (бр. 401-00-11/2008-16) и објављени у Гласнику РС бр. 16 од 12. фебруара 2008. године. Министарство је такође утврдило (Решењем бр. 401-00-1456/2008-16) и објавило за примену у Гласнику РС бр. 116 од 17. децембра 2008. године превод измена МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и одмеравање” и МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивање”.

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја нису била преведена сва тумачења која се примењују на финансијске извештаје за 2008. годину. Поред тога није извршено усаглашавање (са званично објављеним стандардима и тумачењима) односно промена званичних образаца финансијских извештаја, Правилником о садржају и форми образаца финансијских извештаја добровољног пензијског фонда (“Правилник”) и осталих подзаконских аката. Тумачења која су у примени за рачуноводствене периоде који почињу 1. јануара 2008. године и касније, а која нису била званично преведена и усвојена од стране Министарства, обелодањена су у напмени 2.2.

Поред тога приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС бр. 15/2007), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Приказивање финансијских извештаја”, а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Фонда, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављени у сагласности са МСФИ и МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Стандарди и интерпретације који су издати али који нису још увек у примени

На дан објављивања ових финансијских извештаја доле наведени стандарди и измене стандарда су биле издате од стране Одбора и Комитета али нису постале ефективне за рачуноводствени период који почиње на дан 1. јануара 2008. године и нису биле усвојене, односно нису биле преведене и званично усвојене у Републици Србији

- МРС 1 – Презентација финансијских извештаја (у примени од 1. јануара 2009. године);
- МРС 23 – Трошкови задуживања (у примени од 1. јануара 2009. године);
- МСФИ 8 – Пословни сегменти (у примени од 1. јануара 2009. године);
- МСФИ 3 – Пословне комбинације и МРС 27 – Консолидовани и појединачни финансијски извештаји (у примени од 1. јула 2009. године);
- Допуна МСФИ 2 – Плаћање на бази акција – Услови стицања права и поништења (у примени од 1. јануара 2009. године);
- Допуна МРС 32 – Финансијски инструменти: презентација и МРС 1 – Презентација финансијских извештаја (у примени од 1. јануара 2009. године)
Допуна МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и мерење (у примени од 1. јула 2009. године);
- Допуна МСФИ 1 – Права примена међународних стандарда финансијског извештавања и МРС 27 – Консолидовани и појединачни финансијски извештаји (у примени од 1. јануара 2009. године);
- Побољшани Међународни рачуноводствени стандарди 2008. (у примени од 1. јануара 2009. године);
- IFRIC 15 – Уговори о изградњи стамбених и пословних објеката (у примени од 1. јануара 2009. године);
- Побољшани МСФИ 1 – Права примена међународних стандарда финансијског извештавања (у примени од 1. јула 2009. године);
- IFRIC 17 – Расподела немонетарних средстава власницима (у примени од 1. јула 2009. године);
- IFRIC 18 – Трансфер имовине од стране купца (у примени од 1. јула 2009. године).

Поред тога на дан објављивања ових финансијских извештаја следећа тумачења нису званично била усвојена од стране Министарства.

- IFRIC 13- Програм лојалности клијентима (у примени од 1. јула 2008. године);
- IFRIC 14 – МРС 19 – Ограничења дефинисаних примања, минимални захтеви и њихова интеракција (у примени од 1. јануара 2008. године);
- IFRIC 16 – Заштита од ризика нето инвестиција у страно пословање (у примени од 1. октобра 2008. године).

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту. Фонд је у састављању ових финансијских извештаја примењивао рачуноводствене политике образложене у напомени 3 које су засноване на рачуноводственим прописима и прописима за област добровољних пензијских фондова (Закон о добровољним пензијским фондовима и подзаконска акта, одлуке и правилници Народне банке Србије).

Финансијски извештаји Фонда су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Пословни приходи

Приходи се исказују по правичној вредности средстава која су примљена или ће бити примљена. Приходи и расходи по основу камата се књиже у корист или на терет периода на који се односе. Приходи од дивиденди се евидентирају када се оствари право на дивиденду.

3.2. Накнада друштву за управљање

Друштву за управљање Фондом плаћа се накнада приликом уплате пензијског доприноса која не може бити виша од 3% тих уплата, и накнада за управљање Добровољним пензијским Фондом у проценту који не може бити већи од 2% годишње на вредност имовине фонда.

3.3. Остали приходи и расходи

Са датумом на који се књиже приходи, такође се књиже и одговарајући расходи (принцип узрочности прихода и расхода).

3.4. Курсне разлике

Пословне промене настале у страним средствима плаћања прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у страним средствима плаћања на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у страним средствима плаћања и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страним средствима плаћања књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

3.5. Финансијски инструменти

Финансијски инструменти се иницијално вреднују по фер вредности, увећаној за трошкове трансакција (изузев финансијских средстава или финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха), који су директно приписивани набавци или емитовању финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Фонда, од момента када се Фонд уговорним одредбама везао за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава на “регуларан начин” признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни. Финансијска средства престају да се признају када Фонд изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха

Фонд је класификовао финансијска средства као финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха. Руководство Фонда врши класификацију финансијских инструмената при иницијалном признавању.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Финансијски инструменти (наставак)

Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха (наставак)

Ова категорија садржи финансијска средства која се држе ради трговања и она се воде по фер вредности кроз биланс успеха.

Финансијска средства се класификују као средства за трговање ако су прибављена ради продаје или поновне куповине у кратком року, ради остваривања добитака из краткорочних промена цена истих.

Наведена средства се евидентирају по фер вредности у билансу стања. Сви добици и губици који настају приликом вредновања и продаје финансијских средстава по фер вредности исказују се у билансу успеха.

Потраживања

Потраживања се признају и евидентирају по фактурној вредности умањеној за исправку вредности за сумњива и спорна потраживања. Исправка вредности за сумњива и спорна потраживања врши се на основу процене руководства о наплативости наведених потраживања, када наплата целог или дела потраживања више није вероватна. Ненаплата потраживања се отписују на основу одлуке суда, према договору о поравнању између уговорених страна или на основу одлуке Управног одбора Фонда.

Финансијске обавезе

Инструменти финансијских обавеза су класификовани у складу са суштином уговорних одредби.

Финансијске обавезе се исказују по номиналној вредности, увећаној за камате на основу закључених уговора.

Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима се процењују по њиховој номиналној вредности.

3.6. Порези и доприноси

Фонд није обвезник пореза на добит нити пореза на додатну вредност.

Основица доприноса за запослене и за послодавца јесте и пензијски допринос у Фонд који послодавац плаћа на терет сопствених средстава за запослене – чланове Фонда, изнад износа од 3,303.00 динара месечно. Не плаћа се порез на зараде на пензијски допринос у Фонд који послодавац плаћа на терет сопствених средстава за запослене – чланове Фонда, укупно највише до 3,303.00 динара месечно. Основицу за порез на зараде чини исплаћена, односно остварена зарада.

Не плаћа се порез на зараде на пензијски допринос у Фонд који послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог – чланова Фонда, укупно највише до 3,303.00 динара месечно.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Порези и доприноси (наставак)

Капиталним добитком сматра се онај део разлике између акумулираних средстава повучених једнократном исплатом, програмираном исплатом из Фонда и висине уплаћеног пензијског доприноса. Порез на капитални добитак се рачуна по стопи од 10% и не исплаћује се на терет Фонда.

Пренос рачуна из постојећег у други добровољни пензијски фонд, који изврши Фонд по налогу и за рачун члана Фонда, не сматра се капиталним добитком. Повећање акумулираних средстава по основу удела члана у нето имовини Фонда која се по налогу и за рачун члана Фонда улаже у куповину ануитета у друштву за осигурање, ослобађа се пореза на капитални добитак.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Фонда коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни износи се могу разликовати од процењених.

Процене и претпоставке се стално преиспитују. Измене књиговодствених процена признају се у периоду измене уколико се односе само на тај период, или у периоду измене и будућим периодима уколико измена утиче на текући и будуће периоде.

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

4.1. Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Фонд примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки. Методе коришћења за утврђивање фер вредности финансијских инструмената су приказане у напомени 17.

5. ГЛОБАЛНА ЕКОНОМСКА КРИЗА

Због текуће глобалне економске кризе и њеног неповољног утицаја на домаће економске активности на локалном тржишту Републике Србије, очекује се да ће Фонд пословати у још тежим условима и још несигурнијем економском окружењу током 2009. године, а могуће и након тога. Утицај кризе на пословање Фонда се тренутно не може у потпуности предвидети и стога постоји елемент опште несигурности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

5. ГЛОБАЛНА ЕКОНОМСКА КРИЗА (наставак)

Текућа финансијска криза до сада је ограничено утицала на финансијски положај и успешност пословања Фонда, углавном захваљујући интерним актима за управљање ризицима и ограничењима које намећу важеће правне одредбе, као и прописи Народне банке Србије. Фонд редовно прати кредитни ризик и ризик ликвидности. Очекује се да ће и ликвидност у будућем периоду бити на задовољавајућем нивоу, без потребе за додатном финансијском подршком. Погоршање економске ситуације у земљи вероватно ће утицати на положај одређених индустријских грана, као и на вредност акција правних субјеката која спадају у привредне гране које су у значајној мери погођене наведеном кризом. Таква ситуација може значајно утицати на кретање фер вредности финансијских инструмената у 2009. години. Руководство друштва за управљање Фондом ће се у 2009. години усредсредити на управљање својим финансијским портфолијом у складу са политикама инвестирања Фонда, регулативом Народне банке Србије и променама у пословном окружењу, а у циљу минимизирања ризика и очувања свог положаја на тржишту.

6. ДОБИЦИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

	У хиљадама динара Година која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Добиси од улагања у обвезнице	381,882	162,987
Добиси од улагања у акције	150,471	184,480
	532,353	347,467

7. ГУБИЦИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

	У хиљадама динара Година која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Губици од улагања у обвезнице	296,867	150,365
Губици од улагања у акције	312,874	143,316
	609,741	293,681

8. ПРИХОДИ ОД КАМАТА

	У хиљадама динара Година која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Приходи од камата на депозите	18,197	3,763
Приходи од камата на трезорске записе	-	6,723
	18,197	10,486

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године**

9. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ НАКНАДА ЗА УПРАВЉАЊЕ ФОНДОМ

Расходи по основу накнада за управљање добровољним пензијским фондом исказани у износу од 15,319 хиљада динара за годину који се завршава 31. децембра 2008. године (2007. година: 10,414 хиљада динара) представљају расходе по основу Одлуке Народне банке Србије о начину обрачуна накнада Друштва за управљање добровољним пензијским фондом у износу од 2% годишње обрачунатог на просечну вредност нето имовине Фонда.

10. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембра 2008.	31. децембра 2007.
Текући рачуни		
- у динарима	222,405	63,299
- у девизама	14,802	20,364
	<u>237,207</u>	<u>83,663</u>

Текући рачун у динарима укључује и наменска средства за куповину акција у износу од 220 хиљада динара. Текући рачун у девизама у износу од 14,802 хиљаде динара представља наменска новчана средства за куповину обвезница.

11. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Потраживања за камате	-	3
Потраживања по основу продаје ХоВ	243	-
	<u>243</u>	<u>3</u>

**12. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ
ИНСТИТУЦИЈА, ДРЖАВА И ЦЕНТРАЛНИХ БАНАКА**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Обвезнице Републике Србије	561,489	433,955
	<u>561,489</u>	<u>433,955</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

12. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ
ИНСТИТУЦИЈА, ДРЖАВА И ЦЕНТРАЛНИХ БАНАКА (наставак)

а) Обвезнице Републике Србије

У хиљадама динара

Србија и година доспећа обвезнице	Годишњи принос у %	Валута	Износ у валути	Номинална вредност на дан доспећа	31.децембар 2008.	31. децембар 2007.
A2008	-	EUR	-	-	-	25,907
A2009	6.73	EUR	565,538	51,589	50,107	41,832
A2010	6.85	EUR	942,114	91,930	83,472	47,705
A2011	6.82	EUR	828,860	86,397	73,438	46,598
A2012	6.72	ЕУР	860,499	95,901	76,241	58,792
A2013	6.66	EUR	844,975	99,186	74,866	54,563
A2014	6.65	EUR	852,567	105,016	75,538	55,593
A2015	6.84	EUR	781,943	103,513	69,281	55,316
A2016	6.44	EUR	660,783	94,643	58,546	47,649
				728,185	561,489	433,955

Обвезнице Републике Србије представљају обвезнице депоноване девизне штедње емисије А у EUR, издате 2002. године и са роком доспећа 31. маја у години која је наведена уз серију обвезнице. Улагања у обвезнице су вреднована по поштеној (фер) тржишној вредности и представљају 64.55% нето имовине Фонда и у складу су са ограничењима улагања Фонда у акције правних лица.

13. АКЦИЈЕ

У хиљадама динара

	31. децембра 2008.	31. децембра 2007.
Акције банака	10,801	58,727
Акције других правних лица	36,483	116,540
	47,284	175,267

Улагања у акције представљају 5.44% нето имовине Фонда и у складу су са ограничењима улагања Фонда у акције правних лица.

а) Акције банака

У хиљадама динара

	% учешћа у укупним акцијама емитента	% учешћа у вредности портфеља Фонда	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
АИК банка А.Д., Ниш	испод 1%	0.44	3,866	16,177
Чачанска банка А.Д., Чачак	испод 1%	-	-	8,280
Јубмес банка А.Д., Београд	испод 1%	0.33	2,887	8,663
Универзал банка А.Д., Београд	испод 1%	0.26	2,282	11,737
Комерцијална банка А.Д., Београд	испод 1%	0.15	1,300	4,850
Привредна банка А.Д., Београд	испод 1%	0.05	466	9,020
		1.23	10,801	58,727

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

13. АКЦИЈЕ (наставак)

б) Акције осталих правних лица

	% учешћа у укупним акцијама емитента	% учешћа у вредности портфеља Фонда	У хиљадама динара	
			31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Бамби А.Д., Пожаревац	испод 1%	0.51	4,424	13,200
Енергопројект Холдинг А.Д., Београд	испод 1%	0.54	4,719	23,151
Техногас А.Д., Београд	испод 1%	0.16	1,350	6,600
Тигар А.Д., Пирот	1.39%	1.35	11,761	28,251
Пупин Телеком А.Д., Београд	испод 1%	0.02	155	1,990
Сојапротеин А.Д., Бечеј	испод 1%	1.34	11,641	34,623
Металац А.Д., Г. Милановац	испод 1%	0.28	2,433	6,819
Имлек А.Д., Београд	испод 1%	-	-	1,906
		4.20	36,483	116,540

14. ДЕПОЗИТИ КОД БАНАКА

	Каматна стопа	У хиљадама динара	
		31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
NLB Continental банка А.Д., Нови Сад	17.00%	2,002	-
Агробанка А.Д., Београд	-	-	10,094
Металс банка А.Д., Нови Сад	15.39%	31,372	13,156
Procredit банка А.Д., Београд	-	-	10,131
		33,374	33,381

Улагања у депозите представљају 3.84% нето имовине Фонда и у складу су са ограничењима улагања Фонда у новчане депозите код домаћих банака.

15. ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРУШТВУ ЗА УПРАВЉАЊЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Обавезе према Друштву за накнаду при уплати доприноса	770	240
Обавезе према Друштву за накнаду за управљање фондом	1,432	199
	2,202	439

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
 31. децембар 2008. године

16. ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Обавезе за купљене хартије од вредности	7,643	34
Обавезе по основу исплате чланова Фонда	-	370
	<u>7,643</u>	<u>404</u>

17. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Ризици представљају вероватноћу негативних ефеката на пословни и финансијски положај Друштва, односно Фонда. Политика за управљање ризицима обухвата следеће врсте ризика и процесе и процедуре за њихово идентификовање, мерење и контролу: тржишни ризик, оперативни ризик, ризик ликвидности и ризик усклађености пословања са прописима.

Тржишни ризик

Представља вероватноћу настанка негативних ефеката на вредност имовине Фонда узрокованих променама на тржишту и посебно обухвата следеће ризике:

- а) ризик промене каматних стопа,
- б) ризик промене цена хартија од вредности,
- в) ризик промене цена непокретности и
- г) валутни ризик.

Квалитативна и квантитативна контрола тржишног ризика је следећа:

Квалитативна метода

- Контрола системског ризика коме је изложена имовина Фонда
- Контрола ризика појединих инвестиција
- Начин провере параметара контроле ризика
- Формирање и евидентирање база података значајних за контролу тржишног ризика

Дневно израчунавање вредности под ризиком (VaR) са интервалом поверења 99% за период од најмање једне године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
 31. децембар 2008. године

17. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
 (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Ризик од промене каматних стопа

Фонд је изложен разним ризицима који кроз ефекте промена висине тржишних каматних стопа делују на његов финансијски положај. Каматни ризик Фонда, у условима честих промена каматних стопа и неравномерне понуде и тражње капитала, захтева посебну пажњу Фонда. Каматни ризик представља неповољну промену цене кредита у односу на ниво пасивних каматних стопа, са једне стране, и могућност смањења оптималне разлике између просечних активних и пасивних каматних стопа, са друге стране. Обзиром да су краткорочне обавезе Фонда у потпуности некаматносне, ефекат промена каматних стопа нема утицај на финансијски положај Фонда.

	У хиљадама динара		
	Каматносно	Некаматносно	Укупно
На дан 31.децембар 2008. године			
ИМОВИНА			
Готовина	237,207	-	237,207
Потраживања од друштва за управљање фондом	-	35	35
Друга потраживања	-	243	243
Хартије од вредности међународних институција, држава и централних банака	561,489	-	561,489
Акције	-	47,284	47,284
Депозити код банака	33,374	-	33,374
Укупна имовина	832,070	47,562	879,632
ОБАВЕЗЕ			
Обавезе према друштву за управљање	-	2,202	2,202
Обавезе за купљене хартије од вредности	-	7,643	7,643
Укупне обавезе	-	9,845	9,845
Нето изложеност ризику од промене каматних стопа:			
- 31. децембар 2008. године	832,070	37,717	869,787
- 31. децембар 2007. године	117,043	608,703	725,746

Оперативни ризик

Представља вероватноћу настанка негативних ефеката на пословни и финансијски положај Друштва за управљање Фондом, односно Фонда, и то због:

- а) пропуста у раду запослених,
- б) неодговарајуће унутрашње процедуре и процеса,
- в) неадекватног управљања информационом системом и
- г) непредвидивих екстерних догађаја.

Квалитативна и квантитативна контрола оперативног ризика је следећа:

- стратегија чувања података потребних за несметано пословање друштва,
- адекватан информациони систем,
- процена величине ризика,
- одређивање токова пословања који су посебно угрожени оперативним ризиком,
- контрола ризика по појединим токовима пословања,

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
 31. децембар 2008. године

17. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
 (наставак)

Оперативни ризик (наставак)

- формирање и ажурирање базе података значајних за контролу оперативног ризика и
- провера параметара контроле оперативног ризика.

Формирање резерве за оперативни ризик на терет расхода друштва за управљање фондом која се одређује на основу процене величине ризика, али која не може износити мање од 0.1% ни више од 1% вредности нето имовине Фонда.

Ризик ликвидности

Представља вероватноћу настанка негативних ефеката на способност Фонда да испуњава своје доспеле обавезе.

Процедуре за контролу овог ризика посебно уређују обавезу да Фонд стално располаже довољним износом ликвидних средстава.

Фонд је изложен захтевима за повлачење средстава од стране чланова, који утичу на вероватноћу настанка негативних ефеката на способност Фонда да испуњава своје доспеле обавезе. Фонд нема потребу да одржава ниво новчаних средстава да би изашао у сусрет свим потенцијалним захтевима, процењујући да се минимални ниво реинвестирања доспелих средстава може са сигурношћу предвидети.

Руководство Фонда свакодневно разматра извештај о стању текућих рачуна и стању обавеза. Емпиријски се утврђују критични дани за ликвидност Фонда, односно датуми значајног одлива средстава. На основу идентификације расположивих средстава и дневно утврђених потреба, доноси се одлука о коришћењу средстава. Усаглашеност и контролисана неусаглашеност активе и обавеза су фундаменталне за руководство Фонда.

У наредној табели приказана је имовина и обавезе Фонда по груписаним позицијама у складу са роковима доспећа од датума биланса према преосталом року доспећа:

	У хиљадама динара				
	До 1 месеца	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Преко 1 године	Укупно
На дан 31. децембар 2008. године					
АКТИВА					
Готовина	237,207	-	-	-	237,207
Потраживања од друштва за управљање фондом	35	-	-	-	35
Друга потраживања	243	-	-	-	243
Хартије од вредности међународних институција, држава и централних банака	-	-	50,107	511,382	561,489
Акције	-	-	-	47,284	47,284
Депозити код банака	-	33,374	-	-	33,374
Укупна имовина	237,485	33,374	50,107	558,666	879,632
ОБАВЕЗЕ					
Обавезе према друштву за управљање	2,202	-	-	-	2,202
Обавезе за купљене хартије од вредности	7,643	-	-	-	7,643
Укупне обавезе	9,845	-	-	-	9,845
Рочна усклађеност:					
- 31. децембар 2008. године	227,640	33,374	50,107	558,666	869,787
- 31. децембар 2007. године	83,143	-	59,288	583,315	725,746

Билансне позиције са неодређеним роком доспећа сврстане су у категорију рочности преко 1 године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

17. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Валутни ризик

Начело заштите од валутног ризика Фонда је да се оствари и одржава девизна имовина најмање у обиму девизних обавеза. Такође, овај однос је усаглашен и са гледишта рокова доспелости девизних обавеза и потраживања. Овакав билансни однос је обезбеђивао Фонду да се у условима промене девизног курса, курсни губитак по основу девизних обавеза компензује курсним добитком по основу девизних потраживања.

Наредна табела приказује нето валутну позицију имовине и обавеза Фонда:

	У хиљадама динара		
	EUR	Динарски подбиланс	Укупно
На дан 31. децембар 2008. године			
ИМОВИНА			
Готовина	14,802	222,405	237,207
Потраживања од друштва за управљање Фондом	-	35	35
Друга потраживања	-	243	243
Хартије од вредности међународних институција, држава и централних банака	561,489	-	561,489
Акције	-	47,284	47,284
Депозити код банака	-	33,374	33,374
Укупна имовина	576,291	303,341	879,632
ОБАВЕЗЕ			
Обавезе према друштву за управљање	-	2,202	2,202
Обавезе за купљене хартије од вредности	7,643	-	7,643
Укупне обавезе	7,643	2,202	9,845
Нето валутна изложеност:			
- 31. децембар 2008. године	568,648	301,139	869,787
- 31. децембар 2007. године	453,915	271,831	725,746

Ризик усклађености пословања са прописима

Процедуре за контролу овог ризика обухватају процену тог ризика због неиспуњавања захтева о висини капитала друштва, која се нарочито врши проценом билансне активе, потенцијалних губитака и расположивости додатног капитала тог друштва, а обухвата и препознавање и спречавање прања новца.

Фер вредност

	У хиљадама динара			
	31. децембар 2008.		31. децембар 2007.	
	Књигово- дствена вредност	Фер вредност	Књигово- дствена вредност	Фер вредност
<i>Финансијска средства</i>				
Кредити и потраживања (готовина и готовински еквиваленти)	879,354	879,354	726,266	726,266
<i>Финансијске обавезе</i>	9,845	9,845	842	843

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

18. АНАЛИЗА ПОУЗДАНОСТИ СИСТЕМА ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА И АНАЛИЗА РАЧУНОВОДСТВЕНОГ СИСТЕМА

Фонд је започео активности за успостављање адекватног система интерних контрола и рачуноводственог система и на дан 8. октобра 2007. године, донета је Одлука о усвајању интерних контрола о раду Друштва за управљање добровољним пензијским фондом “ ДДОР Пензија Плус “.

Друштво за управљање Фондом врши дневно усаглашавање вредности инвестиционих јединица и нето имовине Фонда са извештајима кастоди банке.

19. АНАЛИЗА УСПЕШНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА И УПРАВЉАЊА ФОНДОМ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Нето имовина Фонда	869,787	725,746
Вредност инвестиционих јединица	971.713420	1,072.838050

Стопа приноса Фонда од почетка његовог пословања износи -2.23489% и обрачуната је у складу са Одлуком о процени и обрачунавању тржишне и нето вредности имовине добровољног пензијског фонда и утврђивању Јединствене почетне вредности инвестиционе јединице и Одлуком о начину обрачунавања приноса добровољног Пензијског фонда.

Почетна вредност инвестиционе јединице	1,000.000000
Вредност инвестиционе јединице последњег дана периода за који се обрачунава принос фонда	971.713420

Стопа приноса Фонда за последњих дванаест месеци износи -9.42590% (971.71342/1,072.838050).

Промене у вредности инвестиционе јединице Фонда за период од 1. јануара до 31. децембра 2008. године су биле следеће:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

20. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНИХ КОНТРОЛА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2008. године није било екстерних контрола.

Међутим, Народна банка Србије, у складу са чланом 64 Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима, свакодневно врши надзор над фондом преко извештаја кастоди банке. О овој контроли се не сачињава записник, осим у случају откривања неправилности.

Законски прописи Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење законских прописа од стране Народне банке Србије у односу на трансакције и активности Фонда могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране Народне банке Србије и Фонду могу бити одређене додатне мере ради усаглашавања са законским прописима и регулативом Народне банке Србије.

21. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курс за девизе, утврђен на међубанкарском тржишту девиза, примењен за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре за EUR био је следећи:

	<u>31. децембар 2008.</u>	<u>31. децембар 2007.</u>
EUR	88.6010	79.2362